

— obligarea Republicii Slovenia la plata cheltuielilor de judecată.

Motivele și principalele argumente

Republica Slovenia a permis un pericol permanent și durabil pentru mediu și sănătatea persoanelor din cauza stocării necorespunzătoare a unei mari cantități de anvelope uzate, a amestecării acestora din urmă cu alte deșeuri, periculoase în sine, precum și a depozitării acestora cu încălcarea prevederilor Directivei privind depozitele de deșeuri, precum și a prevederilor Directivei-cadru privind deșeurile.

Cerere de decizie preliminară introdusă de Consiglio di Stato (Italia) la 25 martie 2016 – F. Hoffmann-La Roche AG, La Roche SpA, Novartis AG, Novartis Farma SpA/Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato

(Cauza C-179/16)

(2016/C 222/05)

Limba de procedură: italiana

Instanța de trimitere

Consiglio di Stato

Părțile din procedura principală

Apelante: F. Hoffmann-La Roche AG, La Roche SpA, Novartis AG, Novartis Farma SpA

Intimată: Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato

Întrebările preliminare

- 1) Interpretarea corectă a articolului 101 TFUE permite să se considere că sunt concurenți părțile unui acord de licență atunci când întreprinderea licențiată își desfășoară activitatea pe piața relevantă în cauză numai în temeiul acordului respectiv? Într-o astfel de situație, eventualele restrângeri ale concurenței de către licențiator în privința licențiatului, chiar dacă nu sunt prevăzute expres în acordul de licență, sunt excluse din domeniul de aplicare al articolului 101 alineatul (1) TFUE și, dacă este cazul, în ce limite sau intră, indiferent de situație, în domeniul de aplicare al excepției legale prevăzute la articolul 101 alineatul (3) TFUE?
- 2) Articolul 101 TFUE permite autorității naționale pentru protecția concurenței să definească piața relevantă independent de conținutul autorizațiilor de introducere pe piață (AIP) a medicamentelor, acordate de autoritățile de reglementare competente în domeniul farmaceutic (AIFA [Agenzia Italiana del Farmaco – Agenția Italiană pentru Medicamente] și EMA [Agenția Europeană pentru Medicamente]), sau, dimpotrivă, trebuie să se considere că, pentru medicamentele autorizate, piața relevantă din punct de vedere juridic în sensul articolului 101 TFUE este delimitată și stabilită în primul rând de autoritatea de reglementare corespunzătoare, cu caracter obligatoriu inclusiv pentru autoritatea națională pentru protecția concurenței?
- 3) Având în vedere de asemenea prevederile Directivei 2001/83/CE⁽¹⁾, și în special cele ale articolului [5] privind autorizarea introducerii pe piață a medicamentelor, articolul 101 TFUE permite să se considere că un medicament utilizat *off-label* și un medicament care dispune de AIP cu privire la aceleași indicații terapeutice sunt substituibile și, prin urmare, să fie incluse în cadrul aceleiași piețe relevante?
- 4) În sensul articolului 101 TFUE, pentru delimitarea pieței relevante, este necesar să se verifice, pe lângă substituibilitatea substanțială a produselor farmaceutice la nivelul cererii, dacă oferta acestora pe piață a avut sau nu a avut loc în conformitate cu cadrul normativ privind comercializarea medicamentelor?

- 5) Se poate considera totuși că operează o restrângere a concurenței prin obiect o practică concertată prin care se urmărește să se sublinieze că un medicament este mai puțin sigur sau mai puțin eficient, în cazul în care o astfel de eficacitate sau de siguranță mai scăzută, deși nu este susținută de dovezi științifice certe, nu poate, indiferent de situație, având în vedere stadiul cunoștințelor științifice disponibile la data faptelor, nici să fie exclusă în mod incontestabil?

(¹) Directiva 2001/83/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 noiembrie 2001 de instituire a unui cod comunitar cu privire la medicamentele de uz uman (JO L 311, p. 67, Ediție specială 13/vol. 33, p. 3)

**Cerere de decizie preliminară introdusă de Bundesarbeitsgericht (Germania) la 5 aprilie 2016 –
Werner Fries/Lufthansa CityLine GmbH**

(Cauza C-190/16)

(2016/C 222/06)

Limba de procedură: germana

Instanța de trimitere

Bundesarbeitsgericht

Părțile din procedura principală

Reclamantă: Werner Fries

Pârâtă: Lufthansa CityLine GmbH

Întrebările preliminare

- 1) Punctul FCL.065 b din Anexa I la Regulamentul (UE) nr. 1178/2011 (¹) este compatibil cu nediscriminarea bazată pe vârstă de la articolul 21 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene?
- 2) Punctul FCL.065 b din Anexa I la Regulamentul (UE) nr. 1178/2011 este compatibil cu articolul 15 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, potrivit căruia orice persoană are dreptul la muncă și dreptul de a exercita o ocupație aleasă sau acceptată în mod liber?
- 3) În cazul unui răspuns afirmativ la primele două întrebări:
 - a) Noțiunea „transport aerian comercial” în sensul punctului FCL.065 b, respectiv al definiției acestei noțiuni de la punctul FCL.010 din Anexa I la Regulamentul (UE) nr. 1178/2011, include și așa-numitele zboruri empty leg din activitatea comercială a unui operator de transport aerian, care nu sunt zboruri de transport de pasageri, de marfă sau poștă?
 - b) Noțiunea „transport aerian comercial” în sensul punctului FCL.065 b respectiv al definiției acestei noțiuni de la punctul FCL. 010 din Anexa I la Regulamentul (UE) nr. 1178/2011 include și formarea profesională și susținerea examenelor la care pilotul cu vârsta de peste 65 de ani asistă în cabină ca membru nenavigant al echipajului?

(¹) Regulamentul Comisiei din 3 noiembrie 2011 de stabilire a cerințelor tehnice și a procedurilor administrative referitoare la personalul navigant din aviația civilă în temeiul Regulamentului (CE) nr. 216/2008 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 311, p. 1).